

UIT DE BRIEF OVER HET PAASTRIDUÛM

"Het Paastriduüm van het lijden, sterven en verrijzen van de Heer neemt in de liturgische dagen [...] de eerste plaats in. [...] De liturgie van deze dagen kent een zeer rijke inhoud en vormgeving. [...] Daarom willen wij enkele concrete regelingen onder de aandacht brengen [...] met betrekking tot de liturgie van de belangrijkste vieringen van het Paastriduüm [...]." (Inleiding)

H. Michaelleik, Breda (Foto: R. Mangold)

I. De vieringen van het Paastriduüm in het algemeen

"Deze liturgische plechtigheden van het Paastriduüm worden steeds gevierd onder leiding van een priester [...]." (Nr. 1)

"Op deze dagen waarop geen woord- en communievieringen zijn toegestaan, kan men wel samenkomen voor het bidden van de gelijden. De enige woord- en communieviering op Goede Vrijdag is de door het Romeins Missaal voorziene liturgische viering ter herdenking van het lijden en sterven van de Heer; van deze viering dient altijd een priester de celebrant te zijn." (Nr. 2)

"Gedurende het Paastriduüm wordt - i.p.v. voor vieringen met kleine groepen gelovigen - gekozen voor slechts één viering en wel in een centrale kerk, waar deze plechtigheid in volle omvang en luister gevierd wordt. Per bisdom wordt aangegeven in welke parochiekerk deze vieringen plaats vinden. [...].

Kleine religieuze gemeenschappen, nieuwe katholieke bewegingen en bewoners van verzorgingstehuizen worden uitdrukkelijk uitgenodigd om zich aan te sluiten bij de vieringen in parochieverband. Waar de leden van de religieuze gemeenschap door ziekte of ouderdom verhinderd zijn om aan deze vieringen buitenshuis deel te nemen, kan in hun eigen kapel de liturgie van deze dagen gevierd worden, maar alleen wanneer een priester beschikbaar is." (Nr. 3)

"Het verdient aanbeveling dat zij die niet aan de liturgische plechtigheden kunnen deelnemen (bijv. wegens ziekte, ouderdom of verblijf in een verzorgingstehuis), in staat worden gesteld via de moderne communicatiemiddelen om de liturgische plechtigheden van deze dagen in de betreffende kerk te volgen." (Nr. 5)

"Het communiceren in het Paastriduüm is een bijzondere uiting van deelname aan het sacramentele leven van de Kerk, want de paasvieringen zijn de oorsprong Men dient zich op deze communie voor te bereiden door het sacrament van de verzoening [...] om eventuele zware zonden eerlijk te belijden [...]. Een bijzondere zorg moet uitgaan naar degene die niet ter kerke kunnen gaan (met name zieken en mensen met een beperking), opdat zij thuis of in een verzorgingstehuis in staat gesteld worden om de heilige communie te ontvangen." (Nr. 6)

II. De avondviering van Witte Donderdag ter herdenking van het Laatste Avondmaal

"[...] De aandacht moet zich geheel richten op de mysteries die vooral in deze viering worden herdaacht: de instelling van de eucharistie en van het priesterschap en het gebod van de Heer betreffende de naastenliefde." (Inleiding)

"Op Witte Donderdag moet de avondmis daadwerkelijk in de avonduren worden gevierd, en wel op het tijdstip dat het meest geschikt is voor de volwaardige deelname van de gehele plaatselijke gemeenschap [...]." (Nr. 1)

"Gezien de intrinsieke band van de instelling van de eucharistie met het priesterschap, kenmerkend voor de avond van Witte Donderdag, mag er op deze avond of namiddag geen woord- en communieviering gehouden worden." (Nr. 4)

III. De herdenking van het lijden en sterven van de Heer op Goede Vrijdag

"Op deze dag wordt de eucharistie niet gevierd; alleen tijdens de viering van het lijden en sterven van de Heer wordt de heilige communie aan de gelovigen uitgereikt. Bij afwezigheid van een priester wordt er geen woord- en communieviering gehouden. Aan zieken die niet kunnen deelnemen aan deze viering, kan de communie echter op elk uur van de dag worden gebracht [...] volgens de ritus voor het uitreken van de Communie buiten de mis." (Nr. 3)

IV. De overweging van de grafurst van de Heer op Stille Zaterdag

"Op Stille Zaterdag verblijft de Kerk bij het graf van de Heer [...]." (Inleiding)

"Op Stille Zaterdag onthoudt de Kerk zich strikt van het eucharistisch offer [...]." (Nr. 1)

"Het verdient aanbeveling op deze dag de lezingdienst en het morgengebed met deelname van het volk in de kerk te vieren. Waar dit niet mogelijk is, zal men een viering van het Woord Gods houden of een oefening van godsvrucht die aansluit bij het mysterie van deze dag [...]." (Nr. 2)

V. De viering van de verrijzenis van de Heer tijdens de nachtelijke Paaswake

"In de Paaswake) ziet de Kerk uit naar Christus' verrijzenis en viert zij deze in de sacramenten [...]." (Inleiding)

"De Paaswake mag per kerkegebouw slechts een enkele maal gevierd worden volgens het Romeins Missaal van Vaticaan II en wel pas na het vallen van de duisternis. [...]" (Nr. 1)

"Er mogen geen andere liturgische vieringen (zoals gezinsvieringen) voortgaan aan de Paaswake; wel mag het getijdegebed (ook met kinderen) gebeden worden." (Nr. 2)

"[E]r wordt tijdens de Paaswake slechts één paaskaars gebruikt [...]. Wel is het mogelijk dat voor de andere kerkegebouwen [...] het overeenkomstige aantal paaskaarsen bijv. neerligt op het priesterkoor en dat deze aan het eind van de Paaswake vanuit de ene paaskaars ontstoken worden, onder toelichting dat vanuit de ene paaskaars het licht van de paaskaars als symbool van de verzenen Heer ook in de andere parochiekerken en kapellen zal stralen." (Nr. 3)

"Het doopwater dat in de paastijd gebruikt wordt, wordt eveneens gezegend in die ene kerk waar de Paaswake plaatsvindt en wordt van daaruit naar de andere kerkegebouwen overgebracht. In de betreffende andere kerken kan [...] gepast een korte ritus van ontvangst plaatsvinden van paaskaars en doopwater. [...]" (Nr. 4)

"Een woord- en communieviering is in de Paasnacht niet toegestaan, vanwege de intrinsieke band tussen de Paaswake als gedachtenis van de verrijzenis van de Heer en de eucharistie als sacrament van het Paasmysterie." (Nr. 5)

"We zijn ons bewust dat deze richtlijnen in de liturgische praktijk soms om een bijstelling vragen. Maar tegelijkertijd mag van ieder een bijdrage worden verwacht om de vieringen van de liturgie juist op bovengemelde dagen ook daadwerkelijk te laten beleven als het hoogtepunt van het kerkelijk jaar met een liturgie die ten volle beantwoordt aan wat de Kerk dan universeel gedenkt en in de eredienst tegenwoordig stelt door middel van het onvervreembare priesterlijke dienstwerk."

Dit zijn passages uit de brief van de bisschoppen over het Paastriduüm.

De volledige uitgave kan worden besteld via E_besteit@rkk.nl, of de administratie van de NRL bij het bisdom Breda, T 076 5223444 (€ 4,95).